

være Nul og Intet værd for Statskassen, det tror jeg rigtignok sapper enhver Begrundelse. Naar Banen er færdig, vil man jo ad denne Vej kunne naa den engelske Kyst her fra Kjøbenhavn paa en Tid af omtrent 40 Timer. Seg tvivler meget om, at man ad nogen anden Vej vil kunne komme saa hurtigt til England som ad denne, og hvad der end kunde være Tilfældet med Postkøkkene, saa tror jeg ubetinget at turde sige, at Personer og Kjøbmandsvarer meget snart skulle lære at skønne paa og lære at benytte den Vej, som er den hurtigste og billigste. Seg tør selvfølgelig ikke føre et lignende Forsvar for den anden Banestrækning, den fra Esbjerg til Holstebro, men det forekommer mig ogsaa, at naar man vil undtage den sydlige Iverbane fra den absolute Jordbøddelsesdom vil i alt Fald den haarde Dom, som vil komme til at ramme det andet Banestykke, ikke komme til at tynde i den Grad i Vægtskaalen, at den samlede Betragtning af de tvende Baner, som Finantsministeren gjorde gjældende, bliver berettiget. Det er allerede igaar blevet fremhævet af det 8de kongevalgte Medlem (Fischer), at en væsentlig Grund til, at de jydskke Jernbaner ikke forrente sig saa godt, som man havde gjort Regning paa, var den, at man ved det første Anlæg havde valgt en uheldig Retning, og at man havde paabegyndt Anlægget fra den urigtige Side. Seg tror, at det ærede kongevalgte Medlem har fuldstændig Ret i denne Betragtning; det er en Betragtning, som jeg ogsaa tidligere har gjort gjældende. Men, dersom det er saa, dersom der er særlige Omstændigheder tilstede, som gjøre, at de nuværende jydskke Jernbaner ikke fuldt forrente Anlægskapitalen eller forrente den i ringere Grad, end Mange maaffte have ventet, dersom der er saadanne særlige Forhold, som have bevirket dette, saa forekommer det mig, at være høist urigtigt, fra den ringere Forrentning af de nuværende jydskke Jernbaner at ville drage nogen Slutning til, hvilken Forrentning man kan vente af andre Baner, der blive anlagte i den Retning, hvor Trafikken fordrer det, eller af denne Grund at ville opføre de fremtidige Baner som et Aktiv uden Værdi eller, thi der ligger vel egentlig en Modsigelse i disse Ord, frastjende dem en-

hver Værdi som Aktiv. Der er jo foruden det af det ærede 8de kongevalgte Medlem (Fischer) paapegede Forhold, nemlig det, at man paabegyndte de jydskke Jernbaners Anlæg med Bygningen af Iverbanen, og først sent kom til at bringe dem i Forbindelse med Jernbanerne. Syd paa, ogsaa andre Forhold, som have gjort disse Jernbaner mindre rentable, end det billig kunde ventes. Seg figter herved ganske særlig til, at disse Baners Anlægskapital har været meget høj. Det er Noget, der selvfølgelig nu tynger paa Forrentningen. Naar man vil sammenholde den Gjennemsnitspris, der senest er betalt for Vendsysselbanen, med Gjennemsnitsprisen for de ældre Anlæg, vil man jo komme til det Resultat, at de ældre Anlæg ere byggede omtrent 100,000 Rd. dyrere pr. Mil end Vendsysselbanen. Denne Forskel hidrører ubetinget ikke alene fra Forskel i Konstruktionen, som man jo let kunde ledes til at tro, og heller ikke fra Forskel i Terrainforholdene, skjøndt det ganske vist ogsaa kan gjøre Noget dertil, men Forskjellen hidrører for en meget væsentlig Del derfra, at dette sidste Baneanlæg er betalt kontant, og efter at Anlægget har været udbudt i Entrepris, hvortilmod de ældre Anlæg skulde eller kunde — det er det rette Udtryk — betales i Staspapirer, og Kontrakterne bleve sluttede, uden at der var Leilighed til Konkurrence. Det er det ganske simple Forhold. Seg skal ikke komme nærmere ind derpaa, medmindre der skulde gives særlig Anledning dertil, men saaledes er Forholdet i Virkeligheden, at disse Anlæg have kostet en nominel Sum, som er langt større, end hvad de kunde have været byggede for. Dnsker man noget Bevis derfor, saa skal jeg kun henvisse til, at i flere Aar igjennem have Entreprenuerne modtaget i Betaling for Bygningen lidt over 80 Rd. for hvert 100 Rd. Betalingsmiddel. Seg tror, at alene denne Kjendsgjerning er nok til at godtgjøre min Paastand om, at den nominelle Bygningssum er langt højere, end nødvendigt var. Man troede den Gang, i 1861, ved at forbeholde sig en Betaling i Papirer, at sikkre sig imod, hvad uheldige Konjunkturer kunde medføre. Ganske vist opnaaede man jo ogsaa en vis Betyggelse for Statskassen dertigjennem,